

Försvarmakten

FINLANDS
MILITÄRA
UNDERRÄTTELSE-
ÖVERSIKT 2026

Innehåll

Inledningsord av underrättelsechefen	3
Översikt över den militära verksamhetsmiljön	4
Aktuellt från den militära underrättelseverksamheten	14

Inledningsord av underrättelsechefen

Det föränderliga säkerhets- och geopolitiska läget i världen utmanar den militära underrättelseverksamheten. Anfallskriget som Ryssland inledde i Ukraina är snart inne på sitt femte år. Dessutom fortsätter Ryssland sin bredspektriga påverkan i Europa. Säkerhetsläget i Östersjöområdet har försämrats. Ryssland förbereder sig på att stärka sin militära närvaro i närheten av Finlands gränser. En mer betydande förstärkning kommer sannolikt att inledas, då läget i Ukraina medger det. Konkurrensen mellan stormakterna Förenta staterna och Kina fortsätter, samtidigt som det politiska och militära samarbetet mellan Kina och Ryssland intensifieras. Även konkurrenssituationen i det arktiska området fortsätter och situationen i Mellanöstern är fortfarande utmanande.

Finlands position som granne till ett Ryssland som genom hänsynslös maktpolitik främjar sina egna intressen, framhäver behovet av en kontinuerlig lägesmedvetenhet, underrättelseanalys och observation av verksamhetsmiljön som tjänar Försvarsmakten och statsledningen. Att följa med Rysslands väpnade styrkor och situationen i Östersjöns säkerhetsmiljö i kombination med en heltäckande medvetenhet om vår verksamhetsomgivning, förblir av kritisk betydelse för den nationella säkerheten. Den militära underrättelseverksamheten fullgör dessa uppgifter.

Vårt medlemskap i Nato har medfört nya verksamhetssätt inom den militära underrättelseverksamheten. Vi deltar i att skapa alliansens lägesuppfattning och stöder därmed stärkandet av Natos centrala uppgifter, i synnerhet avskräckningen och försvaret. År 2025 innehade vi ordförandeskapet i Natos kommitté för militär underrättelseverksamhet. Detta gav oss möjlighet att få en unik insyn i den strategiska underrättelseverksamheten inom Nato och främjade på ett betydande sätt integreringen av vår verksamhet i alliansens underrättelsestruktur.

Lagen om militär underrättelseverksamhet som trädde i kraft i juni 2019 har avsevärt förbättrat den militära underrättelsens förutsättningar för inhämtning av information. Lagen har förbättrat vår förmåga att observera och förutse förändringar i verksamhetsmiljön. I och med lagen har vi tagit i bruk ny teknik och nya metoder för underrättelseinhämtning. De har varit nödvändiga med tanke på utvecklingen av våra prestationsförmågor. I synnerhet underrättelseinhämtningen som avser datatrafik och underrättel-

seinhämtningen som avser datasystem har inneburit ett betydande tillskott till våra underrättelsemetoder. Samtidigt innebar lagen att en parlamentarisk övervakningsmekanism för underrättelseverksamheten skapades. Det har emellertid konstaterats att preciseringsbehov finns i lagen om militär underrättelseverksamhet. Den militära underrättelsen stöder för sin del att lagen utvecklas.

De snabba förändringarna i vår säkerhetsmiljö och digitaliseringen har på många sätt haft en omvälvande effekt på vår värld. En digitaliserad omgivning gör händelser, kriser och konflikter allt mer transparenta. Informationshanteringsens snabbhet, att hitta det som är väsentligt och betydelsen av analys accentueras, för att vi snabbare ska kunna förstå situationen. Att kontrollera det nuvarande informationsflödet kommer inte framöver att vara möjligt utan en omfattande användning av artificiell intelligens inom underrättelseverksamheten. De nya möjligheterna inom underrättelseverksamheten och olika typer av tekniska lösningar kräver en noggrann granskning av de verksamhetsformer som nu är i bruk och ett bredare utvecklingsarbete inom hela underrättelse-samfundet. Att hitta framtidens lösningar kräver en allt mer intensiv samverkan med olika aktörer och en mer omfattande användning av experter, såväl nationellt som internationellt.

Den militära underrättelseverksamheten blickar med tillförsikt mot framtiden och arbetar också under det år som nu börjat oeftergivligt för vår gemensamma säkerhet och stöder den övergripande säkerheten i samhället.

*Huvudstabens underrättelsechef,
generalmajor Pekka Turunen*

Översikt över den militära verksamhetsmiljön

Den militära underrättelsen producerar information om den militära verksamhetsmiljön som stöd för planeringen och beslutsfattandet. Verksamhetsmiljön präglas av maktpolitikens återkomst och oväntade, snabba utvecklingsförlopp som den militära underrättelsen måste kunna förutse. Östersjön har tagit plats i centrum för händelserna i den internationella politiken.

4

Ett strategiskt bombplan Tu-160 Blackjack från Rysslands flygvapen i internationellt luftrum över Finska viken. Planet eskorteras av ett bestyckat Su-35s Flanker-M-jaktplan. Bild: Försvarsmakten

Ryssland har fortsatt sitt aggressiva agerande mot väst. Det storskaliga anfallskriget i Ukraina är det tydligaste exemplet på detta. Den konfrontativa hållningen till väst framträder allt klarare också i Östersjöområdet, där spänningarna har ökat märkbart fr.o.m. 2022. Ryssland använder sig målmedvetet av olika metoder av bredspektrig påverkan och strävar ofta efter att dimensionera sin verksamhet på ett sådant sätt, att dess åtgärder kan förnekas eller svårigen kan sammankopplas med Ryssland. Ryssland fortsätter sin ambitiösa reform av sina väpnade styrkor, som när den förverkligas innebär en märkbar ökning av Rysslands militära styrka i Finlands närområde. Utmärkande för det globala säkerhetsläget är att maktpolitiken har återvänt och spänningarna ökat i hela världen.

Ryssland fortsätter sina strävanden att återställa sin globala stormaktsställning

Rysslands huvudmål för att öka sitt globala inflytande kvarstår oförändrat. Den ryska regimen ser det liberaldemokratiska systemet i väst som ett hot och strävar efter att försvaga väst genom kriget i Ukraina och andra konflikter samt genom fient-

lig bredspektrig påverkan. Som tyngdpunkter för Ryssland har den forna Sovjetunionens område och i synnerhet kriget i Ukraina kvarstått. Ryssland prioriterar kriget i Ukraina på bekostnad av sina övriga målsättningar.

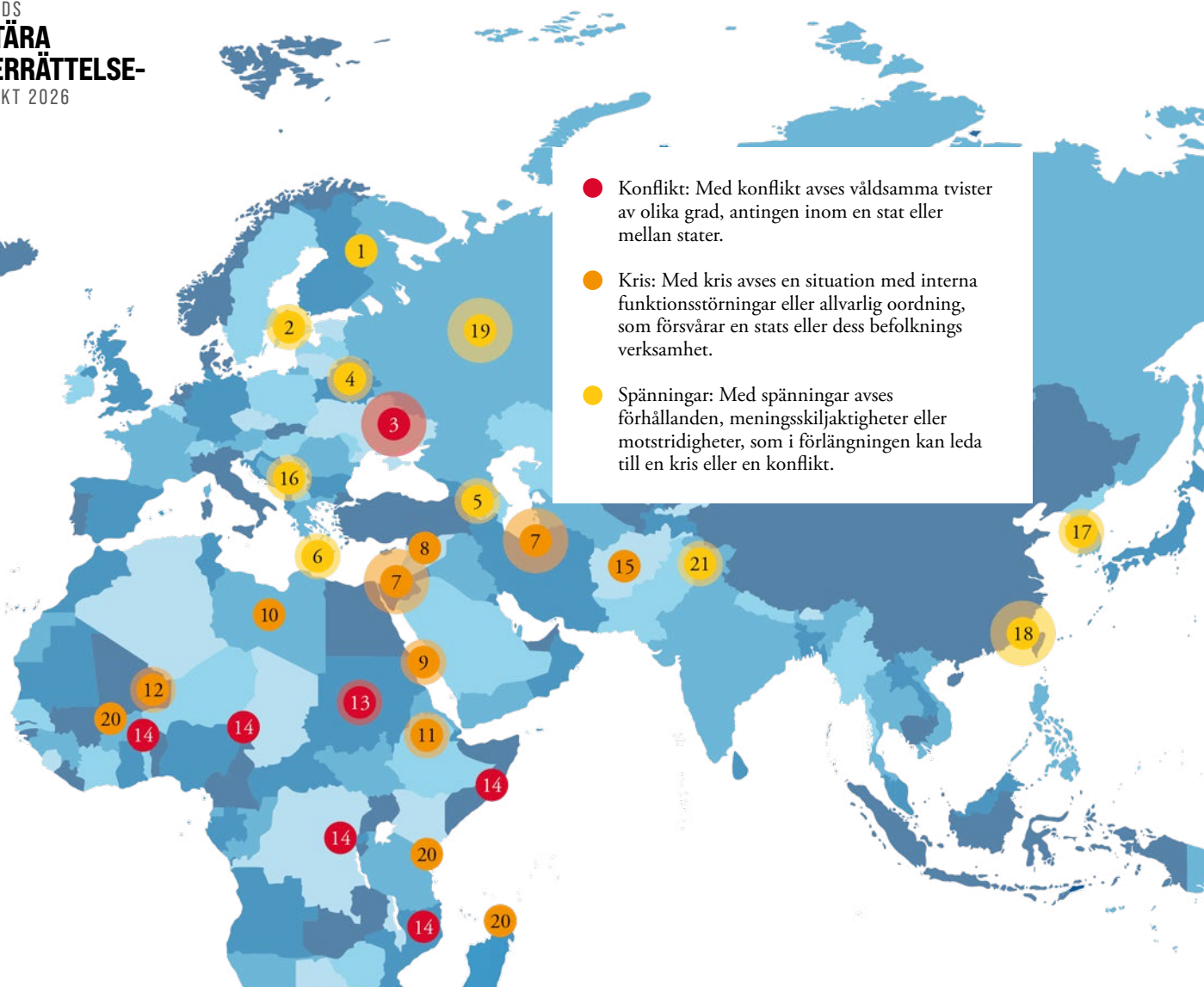
I södra Kaukasien kvarstår Ryssland som en betydelsefull aktör, även om dess inflytande har försvagats. Ryssland har förlorat sin ställning som utomstående regulator av konflikten mellan Armenien och Azerbajdzjan och båda ländernas förhållande till Ryssland har försämrats. Å andra sidan har Georgien politiskt närmat sig Ryssland.

Belarus har stadigt hållits kvar i Rysslands grepp. Trots att den EU-positiva linjen vann parlamentsvalet i Moldavien hösten 2025, fortsätter Ryssland sina strävanden att öka sitt politiska inflytande i Moldavien genom bredspektrig påverkan och genom att dra nytta av den frusna konflikten i Transnistriens separatistområde.

I Afrika verkar Ryssland via sina proxyaktörer och har lyckats begränsa västländernas inflytande i många afrikanska länder.

En allt mer centraliserad makt kan möjliggöra överraskningar och ett snabbt beslutsfattande. Maktcentralisering medför ändå risker. Rysslands president Putin talar 5.11.2025. Bild: Contributor/Getty Images

1. Spänningar: Hot om instrumentaliserad invandring i gränsområdet mellan Ryssland och Finland
2. Spänningar: I Östersjön har det förekommit påverkan på undervattensinfrastruktur, sjö- och flygtrafikens positioneringssystem har utsatts för störningar
3. Konflikt: Rysslands storskaliga anfall mot Ukraina har fortgått sedan februari 2022
4. Spänningar: Belarus riktar bredspektrig påverkan mot västländerna
5. Spänningar: Krisen i Nagorno-Karabach har lindrats i och med att fredsavtalsprocessen mellan Armenien och Azerbajdzjan har framskridit, småskaliga incidenter är fortfarande möjliga
6. Spänningar: Områdes- och naturresurskonflikterna samt flyktingströmmarna upprätthåller spänningar och regional instabilitet i östra Medelhavet
7. Kris: Israels operation mot Hamas och de skärpta relationerna till Iran ökar spänningarna i hela Mellanöstern
8. Kris: Till följd av Syriens och dess grannländers korsande intressen är säkerhetsutvecklingen fortfarande känslig för snabba förändringar
9. Kris: Säkerhetsläget vid Röda Havet är fortfarande svagt som en följd av konflikterna i området
10. Kris: Det inrikespolitiska dödläget i Libyen fortsätter, maktkampen är känslig för snabb krisbildning samt för eskalering som kan leda till sammandrabbningar
11. Kris: Det interna läget i Etiopien är instabilt, känsligheten för nya sammandrabbningar har ökat
12. Kris: I Sahelområdet strävar militärstyrena efter att stärka sina positioner, utökandet av Rysslands inflytande är mer koncentrerat än tidigare till följd av reformer inom företag som verkar inom säkerhetsbranschen
13. Konflikt: Inbördeskriget i Sudan fortsätter, de eskalerade striderna ökar även humanitär påverkan
14. Konflikt: Tyngdpunkten för de radikalislamistiska gruppernas rörelser har förflyttats från Mellanöstern till Afrika, bekämpningen av terrorismen fortsätter i många områden utan någon lösning i sikte
15. Kris: I Centralasien befinner sig Afghanistan fortfarande i en allvarlig humanitär kris
16. Spänningar: I Kosovo samt Bosnien och Hercegovina fortsätter de bakomliggande spänningarna mellan etniska grupper; Rysslands bredspektriga påverkan fortsätter på västra Balkan
17. Spänningar: Nordkoreas verksamhet förorsakar spänningar på Koreahalvön och i dess omgivning
18. Spänningar: Spänningarna mellan Kina och Taiwan är fortfarande på hög nivå
19. Spänningar: Ryssland riktar bredspektrig påverkan mot västländerna
20. Kris: Tillbakagången inom demokratiutvecklingen tar sig uttryck i militärkupper och mer auktoritära grepp än tidigare hos ledarna
21. Spänningar: De tidigare sammandrabbningarna mellan Indien och Pakistan upprätthåller spänningar och kriskänslighet trots eldupphöret

Den indiska fregatten Tamal som har byggts i Ryssland eskorteras av Gränsbevakningsväsendets kustbevakningsbåt RV-20 (till vänster) och svenska marinens korvett av Gävleklass i juli 2025. Bild: Gränsbevakningsväsendet

Ryssland stöder sig allt mer på Kina. Staternas militära, militärtekniska och ekonomiska samarbete har ökat märkbart i och med kriget i Ukraina. På hösten 2025 köpte Kina nästan hälften och Indien ca 40 procent av den ryska exportoljan. Sedan Ryssland inledde sitt anfallskrig i Ukraina har Indien ökat sin energihandel med Ryssland och har därigenom en betydande roll som möjliggörare av anfallskriget. Indien strävar emellertid efter att bibehålla fungerande relationer såväl till väst som till Ryssland. Ryssland fortsätter också sina strävanden att av de framväxande ekonomierna inom BRICS-blocket skapa en västfientlig allians. Största delen av staterna inom blocket delar trots detta inte Rysslands extrema västfientlighet.

Rysslands försvarsindustri har trots utmaningarna anpassat sig till att upprätthålla en massproduktion, men västländernas sanktioner har påverkat kvaliteten

på den materiel som producerats. Samarbetet med i synnerhet Kina, men även med Iran och Nordkorea har minskat produktionstrycket på Rysslands försvarsindustri och har gjort det möjligt att öka produktionen trots kriget.

Medan aktiva krigshandlingar pågår, producerar Rysslands försvarsindustri i första hand materiel för kriget i Ukraina. Ett eventuellt uppehåll i fientligheterna skulle göra det möjligt att producera materiel som kunde lagras vilket skulle stöda målsättningarna att återuppbygga de väpnade styrkorna. Ifall sanktionerna lindras eller inte följs, skulle det sannolikt omedelbart förbättra situationen för produktionen av försvarsmateriel.

Så länge som striderna fortsätter fördjupas sannolikt problemen inom Rysslands statsekonomi. Ekonomin står dock inte inför ett sammanbrott och tillsvidare

klarar Ryssland av att finansiera kriget i Ukraina.

Statsmakten i Ryssland har fortsatt övervaka civilsamhället genom att stifta lagar och bestämmelser med en åtstramande effekt i en allt mer tilltagande takt. Effekterna av det utdragna kriget börjar småningom bli allt mer synliga i ryssarnas liv, bl.a. som stigande levnadskostnader, vilket regimen befärar att kan förorsaka missnöje och protester. Dessutom bereder sig regimen på att försvarsutgifterna också efter att kriget i Ukraina har avslutats utgör statens främsta utgiftspost, vilket oundvikligen försämrar

medborgarnas levnadsförhållanden och ökar risken för att regimen ställning försvagas. Dumavalet år 2026 har ingen större betydelse, eftersom partifältet och valprocessen står under sträng övervakning av centralmakten.

De militärpolitiska motsättningarna i Europa kommer ytterligare att förstärkas under de kommande åren och kampen om inflytande kommer allt mer att flyttas över till länder utanför Europa. Rysslands förhållningssätt till Europa förblir entydigt fientligt. Ryssland strävar efter att utvidga gränserna för sin

Vy från Självständighetstorget (Maidan) i Kiev. Minnesplats för soldater och frivilliga som stupat i Rysslands storskaliga anfällskrig – Rysslands anfällskrig kräver sina offer. Bild: Försvarsmakten

1 71. Motoriserade infanteridivisionen (14. AK)	13 Olenja flygbas
2 61. Marininfanteribrigaden	14 Montjegorsk flygbas
3 80. Motoriserade infanteribrigaden (14. AK)	15 Besovets flygbas
4 44. Armékåren (LenMD)	16 Hotilovo flygbas
5 69. Motoriserade infanteridivisionen (6. A)	17 Tskalovsk flygbas
6 68. Motoriserade infanteridivisionen (6. A)	18 14. Armékåren (LenMD)
7 76. Luftlandsättningsdivisionen	19 6. Armén (LenMD)
8 18. Motoriserade infanteridivisionen (11. AK)	20 11. Armékåren
9 336. Marininfanteribrigaden	21 Staben för Leningrads militärdistrikt (LenMD)
10 Norra Flottan	
11 Östersjöflottans huvudbas	
12 Östersjöflottans Leningradbas	

Rysslands konventionella
militära styrkor i Finlands
närområde.

maktsfär och endast en trovärdig militär motkraft kan få landet att hejda sig eller dra sig tillbaka.

Kriget i Ukraina fortsätter

Rysslands storskaliga anfall mot Ukraina har redan pågått i närmare fyra år. Trots sitt långsamma avancemang har Ryssland inte uppnått sina offentligt uttalade militära målsättningar, i synnerhet inte målet att erövra Donbassområdet. Ryssland ser det som att landet genom förhandlingar har lyckats fördröja västländernas motåtgärder. Ryssland har mycket sannolikt för avsikt att fortsätta kriget.

Rysslands taktiska framgång har möjliggjorts av ett numerärt överläge och förmågan att ständigt ersätta sina förluster, en ökande volym inom produktionen av obemannade luftfarkoster, effektiv användning av flygbomber, numerärt överläge i fråga om artilleri och ammunition samt genom militärindustriellt och materiellt stöd från Kina, Nordkorea och Iran. Ryssland har ändrat sin taktik under kriget i Ukraina och i praktiken genomförs anfallen vid frontlinjen i första hand av infanteriet. Anfallen stöds kraftigt bl.a. av drönare och elektronisk krigsföring. Taktikändringen är sannolikt en åtgärd man sett sig tvungen till på grund av de materielförluster som den tidigare taktiken förorsakade och som man nu genom den nya taktiken försöker undvika. Ukrainarna använder drönare för att övervaka områdena mellan nästena på den glest bemannade försvarslinjen. Det är svårare att upptäcka ryskt infanteri som nästlar in sig på dessa områden än att upptäcka stridsfordon.

Ryssland tror sig fortfarande kunna besegra Ukraina genom utnötningskrigföring och bedömer att Ukrainas förluster samt krigströttheten i väst ger dem möjlighet att vinna kriget. Parternas målsättningar är ytterst motstridiga, varför verkliga förhandlingar om fred inte är möjliga.

Som en konsekvens av bl.a. drönaranfall kan kriget i Ukraina också få konkreta följder i Östersjöområdet. Ukraina har lyckats utvidga sina anfall in på djupet i Ryssland, även i Finlands närområde. I synnerhet anfall som riktats mot Rysslands energiinfrastruktur har haft en betydande inverkan på Rysslands energiexport. Fortsatta anfall försvårar också Rysslands väpnade styrkors bränsleunderhåll i Ukraina samt återspeglas i alla samhällsfunktioner. Ryssland kommer också framöver att satsa på att skydda de strategiskt viktiga områdena S:t Petersburg och Kaliningrad i Östersjöområdet. Risken för att luftfarkoster eller luftvärnsvapen hamnar ur kurs och in på

Finlands sida ökar, då anfallen fortsätter och blir mer mångsidiga.

Spänningarna på Östersjön fortsätter och oförutsebarheten ökar

På Östersjön kommer kriget i Ukraina till uttryck bl.a. som en ökning av Rysslands eskortverksamhet. Ryssland har visat beredskap att använda hårda tag för att skydda sin skuggflotta. Rysslands åtgärder i kombination med fartygens varierande skick, besättningarnas kunnande och störning av navigeringssystemen ökar risken för avsiktlig eller oavsiktlig eskalering och olyckor.

Rysslands förmåga att utnyttja fartyg som rör sig i Östersjöområdet för bredspektrig påverkan förblir betydande. Sannolikt kommer Ryssland att fortsätta sina strävanden att skada undervattensinfrastruktur i Östersjön. Det är också möjligt att avsiktlig störning riktas mot Natos militära verksamhet och närvaro eller civiltrafiken i området och att farosituationer förorsakas avsiktligt eller oavsiktligt. Nato har reagerat på Rysslands agerande och inledde i början av 2025 operationen Baltic Sentry. Samtidigt ligger Rysslands huvudfokus fortfarande på kriget i Ukraina och Östersjön kvarstår som ett sekundärt intresseområde för Ryssland.

Tillsvidare har de förändringar som inleddes i och med reformen av de väpnade styrkorna inte nämnvärt ökat Rysslands militära prestationsförmåga i Finlands närområde. Huvuddelen av Rysslands markstyrkor är engagerade i anfallskriget i Ukraina. På så sätt accentueras betydelsen av luft- och rymdstridskrafterna och marinen i Finlands närområden. Så länge som kriget i Ukraina fortsätter, koncentrerar man sig i garnisonerna huvudsakligen på att grundutbilda de trupper som ska skickas till Ukraina. Efter att kriget avslutats är det emellertid klart, att även Finlands närområde är ett av tyngdpunktsområdena för utvecklingen av Rysslands väpnade styrkor.

På Östersjön har Rysslands gräzonsverksamhet också återspeglats i Bottniska viken. Till exempel fregatten av Talwar II-klass som Ryssland överlät till Indien, rörde sig i Bottniska viken i höjd med Uleåborg. Det är mycket ovanligt att ett utländskt örlogsfartyg förflyttar sig till Bottenviken. Även om fartyget var indiskt, tjänar verksamheten Rysslands intressen i avsikt att testa Finlands och Sveriges reaktioner.

Rysslands bredspektriga påverkan i Europa har ökat

Tankfartyget Eagle S i myndigheternas besittning fotograferat i närheten av Borgå 30.12.2024 utan sitt vänstra ankare. Fartyget kopplades samman med brottet på elkabeln Estlink 2 25.12.2025. Bild: Gränsbevakningsväsendet och Polisen

under de senaste åren. De underrättelse-, spionage- och sabotagehot som riktas mot Finland påverkas inte enbart av det skärpta säkerhetsläget i Europa, utan även i synnerhet av det stöd som Finland gett till Ukraina samt de sanktioner och exportbegränsningar som väst riktat mot Ryssland. Ryssland ser ändå sannolikt inte Finland som ett primärt mål för sabotage. Rysslands förmåga till personbaserad underrättelseinhämtning har sedan diplomatutvisningarna efter år 2018 samt efter att Finland skärpt sin linje ytterligare begränsats.

Mängden diffusa säkerhets- och underrättelseobservationer till exempel i anslutning till Försvarsmaktens och internationella partners personal och övningsverksamhet har ökat. Sannolikt hänför sig fenomenet delvis till en förhöjd vaksamhet och en sänkt tröskel för att anmäla, men det förekommer också verklig underrättelseinhämtning som har riktats mot det militära försvaret. Under 2025 blev det

mer allmänt i Europa att de ryska underrättelsetjänsterna utnyttjade unga och småkriminella personer för sina syften. Dessa personer utför till exempel sabotage mot en nominell ekonomisk ersättning, utan att veta för vems räkning de agerar. Det är möjligt att denna verksamhetsmodell också kan komma att användas i Finland i en tillspetsad situation.

Ryssland strävar efter att framhäva det arktiska området som sin intressesfär

Ryssland strävar efter att utveckla utvinnandet av naturresurser i det arktiska området och stärka Nordostpassagens ställning som en internationell handelsväg. Vidare strävar Ryssland efter att skydda sin suveränitet i det arktiska området och utveckla sina arktiska förmågor.

Ryssland har angett som sin målsättning att utveckla sina väpnade styrkors sammansättning och stridsbe-

redskap samt infrastrukturen för sina baser och trafiken i det arktiska området. Tillsvidare har emellertid kriget i Ukraina märkbart försvagat utvecklingen av Rysslands väpnade styrkor och militära närvaro i det arktiska området och huvuddelen av Rysslands markstyrkor är engagerade i Ukraina. Trots kriget har Ryssland fortsatt omorganiseringen av sina trupper i enlighet med reformen av de väpnade styrkorna bl.a. genom att genomföra eller förbereda omvandlingen av arktiska brigader till divisioner.

Ryssland upplever en sådan situation, där andra aktörer skulle sträva efter att omarbeta den internationella lagstiftningen som rör det arktiska områdets naturresurser, ekonomiska verksamhet eller havsområdenas gränser på ett för Ryssland ogynnsamt sätt, som ett hot. Ryssland strävar efter att utveckla sin militära prestationsförmåga samt klargöra att man är beredd att försvara sina intressen, vid behov också med militära maktmedel. Så länge som kriget i Ukraina fortsätter är Rysslands förmåga att stärka sina militära prestationsförmågor i det arktiska området ändå begränsad.

Den strategiska maktbalansen i Mellanöstern i förändring

De förändrade maktförhållandena i Mellanöstern har accentuerats på ett allt tydligare sätt. Irans militära och politiska inflytande försvagades ytterligare som en följd av de anfall som Israel och Förenta staterna genomförde i juni 2025. Irans inflytande i regionen har också minskat till följd av att de Iranstödda motståndsgrupperna märkbart har försvagats och på grund av maktskiftet i Syrien. Israel har stärkt sin ställning i sina närområden. Israels agerande på Västbanken och framför allt på Gazaremsan har fördömts internationellt och kluvut landet även inrikespolitiskt sett. I Libanon och Syrien fortsätter Israel ockupera sina framskjutna basområden och anfalla aktörer som man upplever som ett hot.

I Syrien har centralförvaltningen åtminstone tillfälligt lyckats stärka sin ställning och inleda reformer som syftar till det demokratiska system som omvärlden kräver. Ifall de politiska, ekonomiska och samhällseliga reformerna inte framskrider i Syrien, ökar risken för större instabilitet och fler sammandrabbningar. En eventuell försämring av situationen i Syrien har ändå sannolikt ingen betydande effekt på helhetsläget i Mellanöstern.

Rysslands inflytande i Mellanöstern har försvagats sedan Assads regim föll i Syrien och medan Ryssland

fokuserar på kriget i Ukraina. Förenta staternas och Israels anfall mot Irans kärntekniska program innebär en prestigeförlust även för Ryssland. Ryssland och Iran är strategiska partner och det luftförsvar som Iran hade byggt upp med stöd av Ryssland visade sig vara oförmöget att avvärja eller ens nämnvärt begränsa anfall.

Iran strävar efter att återställa de militära förmågor som landet förlorat och fortsätta förhandlingarna i anslutning till det kärntekniska programmet för att förhindra ytterligare sanktioner. Israel strävar så gott som säkert efter att behålla kontrollen över den regionala situationen genom sina förebyggande anfall. En ny och mer omfattande militär konflikt mellan Israel och Iran är sannolik, ifall man inte når ett avtal om att begränsa Irans kärntekniska program. De Iranstödda huthirebellernas i Jemen anfall mot Israel och dess intressen har åtminstone temporärt avtagit.

Det instabila läget i Libanon fortsätter. FN:s säkerhetsråd förlängde i augusti 2025 mandatet för UNIFIL-operationen fram till slutet av år 2026, varefter operationen kommer att avslutas före utgången av år 2027. Målsättningen är att Libanons väpnade styrkor tar över ansvaret för säkerhetsläget i södra Libanon. Libanons regering beslöt i augusti 2025 att icke-statliga organisationer i landet, även Hizbollah ska avväpnas före utgången av samma år. I värsta fall kan situationen leda till en tillspetsning av det inrikespolitiska läget och en väpnad konflikt, om Hizbollah upplever att organisationens militära ställning är hotad, då dess väpnade förmågor försvagas.

Israel kommer högst sannolikt att fortsätta sin närvaro i södra Libanon och strävar efter att med militära medel förhindra Hizbollahs strävanden att återuppbygga sin väpnade prestationsförmåga genom att vid behov slå till mot Hizbollahs vapentransporter. Israels militära ställning i södra Libanon möjliggör vid behov en utvidgning av en militär buffertzona eller någon annan militär verksamhet. Även om den storskaliga konflikten i Gaza avtar, finns det bland palestinierna fortfarande grupper som inte erkänner freden med Israel. Sålunda är det sannolikt att sporadiska anfall mot Israel kan förekomma. Israel kan också fortsätta med enstaka anfall, ifall landet känner sig hotat.

Finlands verksamhetsmiljö är fortsatt spänningsfylld

Ryssland fortsätter sitt aggressiva anfallskrig i Ukraina. Relationerna mellan Ryssland och väst som

redan länge varit spända och som genom Rysslands anfallskrig har blivit ytterst tillspetsade, förblir mycket dåliga. Ryssland fortsätter sina strävanden att ytterligare stärka sina väpnade styrkor. Även om Rysslands trupper tillsvidare är engagerade i anfallskriget i Ukraina, pågår utvecklingen av Rysslands väpnade styrkor mot de målsättningar som landet har publicerat i reformen av sina väpnade styrkor. Då förändringarna framskrider, kommer Rysslands förmåga att föra krig i närheten av Finland att förbättras märkbart. Det är emellertid inte sannolikt att Finland under år 2026 skulle bli föremål för något omedelbart militärt hot.

Kriser och konflikter kommer att prägla de internationella relationerna också år 2026. Såväl spänningar stormakterna emellan som lokala väpnade sammandrabbningar fortsätter runtom i världen. Kriserna och konflikterna kan ha betydande, antingen direkta eller indirekta verkningar för Finlands säkerhet. Sådana verkningar kan t.ex. vara migrationsströmmar eller att det uppstår behov för Finland att delta i internationell krishantering i nya områden. Dynamiken i många kris- och konfliktområden och möjligheten till även snabba förändringar innebär en ständig utmaning för det internationella samfundet, då det söker efter lösningar.

Finländska fredsbevarare i Libanon granskar en by i närheten av den blå linjen under UNIFIL-operationen på våren 2025. Bild: Försvarsmakten

Aktuellt från den militära underrättelseverksamheten

Finlands militära underrättelseverksamhet utgör en central del av den nationella säkerheten och försvarsförmågan, i synnerhet i det nuvarande geopolitiska läget, i vilket Rysslands aggressiva beteende och de internationella spänningarna lyfter hotbilderna till helt nya nivåer. Att trygga säkerheten och stabiliteten är av kritisk vikt och den militära underrättelseverksamheten erbjuder livsviktig information om eventuella hot, såsom krigsförberedelser. Finlands nationella underrättelse- och övervakningsförmågor utvecklas målmedvetet som en del av en starkt försvarsförmåga.

Att uppfylla den militära underrättelsens uppgifter kräver en ständig utveckling av förmågor samt att kunna förutse och behärska framväxande teknologier. Bild: Försvarsmakten

Finlands militära underrättelse utvecklas ständigt som producent av nationell säkerhet. Utvecklingsarbetet är långsiktig verksamhet och det stöder sig på en kunnig personal och en tillräcklig resursfördelning. Den militära underrättelseverksamheten innebär också samarbete. Finland har i enlighet med detta fortsatt med sin aktiva integrering i Natos underrättelsesamfund.

Den alltmer komplexa och snabbt föränderliga världen utmanar även framöver den militära underrättelseverksamheten i dess roll som producent av nationell säkerhet. Rysslands och stormakternas geopolitik, teknologiska omvälvningar samt internationella kriser ställer nya krav på en snabb anpassning och utveckling av underrättelseverksamheten. I Finland har den militära underrättelseverksamheten alltid varit en central del av den nationella försvarsförmågan, men under de närmaste åren kommer dess betydelse att framhävas allt mer, i takt med att hotbilderna antar allt mer mångfasetterade former och blir allt svårare att förutse.

Det händelserika året 2025 och den militära underrättelsen

Den militära underrättelsens år 2025 präglades av kriget i Ukraina, vars verkningar återspeglades även i Finland. De internationella besluten om att förbinda

sig till hotuppfattningen, om att öka försvarsutgifterna och om målsättningar gällande prestationsförmågor spelade en viktig roll för underrättelsesystemet och utvecklingen av det.

På Natos toppmöte i Haag bekräftade medlemmarna i alliansen sitt engagemang i det gemensamma försvaret i enlighet med artikel fem i det Nordatlantiska fördraget. Toppmötet fattade beslut om betydande öknings av försvarsutgifterna för att stärka avskräckningen och försvaret. Besluten gör det möjligt att utveckla även underrättelseverksamheten och underrättelseförmågorna.

Finland fungerade år 2025 som ordförande för Natos kommitté för militär underrättelseverksamhet som stöder Nordatlantiska rådet och Natos militärkommitté genom expertis inom militär underrättelseverksamhet samt ger vägledning till Natos underrättelsestrukturer. Under året ansvarade Finland för planeringen och styrningen av militärkommitténs arbete tillsammans med den för underrättelse- och säkerhetsverksamheten ansvariga biträdande generalsekreteraren vid Natos högkvarter. Ordförandeskapet gav Finlands militära underrättelse en unik inblick i Natos underrättelseverksamhet på strategisk nivå och främjade på ett betydande sätt Finlands integrering i den militära underrättelsekommitténs arbete.

RQ-4D Phoenix-spaningsdrönare (Nato ISR Force) på Birkala flygbas i Satakunta flygflottilj i juni 2025. Bild: Försvarsmakten

Försvsalliansens underrättelsedimension är också synlig på fältet. På sommaren 2025 opererade de obemannade övervakningsflygplanen RQ-4D Phoenix som ingår i Natoenheten Intelligence, Surveillance and Reconnaissance Force (NISRF) för första gången med Finland som bas från Satakunta flygflottilj i Birkala. NISRF:s verksamhet i Finlands luftrum och en flexibel användning av Natos gemensamma övervakningsförmågor inom hela alliansens område förbättrar de allierades gemensamma lägesmedvetenhet. Den kompletterar och stärker för sin del såväl Finlands nationella som Natos gemensamma försvar.

Det militära kontrapionaget avväjer hot genom kontrapionage och säkerhetsunderrättelseinhämtning

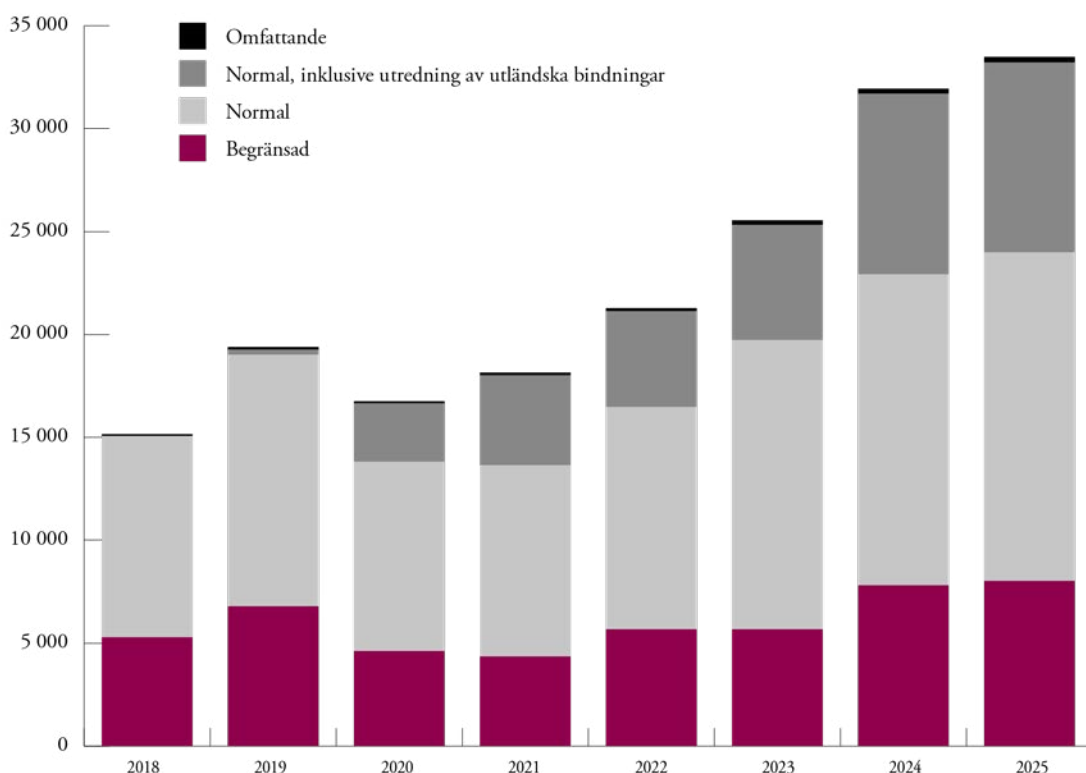
Det militära kontrapionaget utreder och bedömer underrättelsehot och andra hot som riktas mot försvarssystemet. Det innebär att skydda sig mot underrättelseinhämtning som en främmande stats underrättelsetjänster, enskilda personer eller organisationer riktar mot Försvarsmakten eller dess projekt

samt mot intressentgruppsföretag som deltar i utvecklings- och forskningsverksamhet. I och med Nato-medlemskapet har mängden övningar som genomförs tillsammans med allierade länder ökat, vilket har inneburit nya krav också för kontrapionaget.

Det militära kontrapionaget fungerar som en utsedd säkerhetsmyndighet (Designated Security Authority, DSA), utför person- och företagssäkerhetsutredningar samt godkänner datasystem och krypteringslösningar. Nationella säkerhetsmyndigheten som är verksam vid utrikesministeriet (National Security Authority, NSA) började fr.o.m. den 1 januari 2025 uppbära en avgift för internationella intyg över säkerhetsutredning av person som myndigheten utfärdar (Personnel Security Clearance). Förutsättningen för att intyget ska beviljas är att man har en gällande säkerhetsutredning.

I enlighet med rekommendationerna från den arbetsgrupp som hade tillsatts av försvarsministeriet år 2024 för att granska avgiftsbeläggningen av säkerhetsutredningarna, börjar också Huvudstaben fr.o.m. den 1 januari 2026 uppbära en avgift i enlighet med

Antalet anhängiga säkerhetsutredningsansökningar 2018-2025

säkerhetsutredningslagen och lagen om grunderna för avgifter till staten, för säkerhetsutredningar som Huvudstaben utfärdar för andra än Försvarsmakten. Som avgiftsbelagda definieras personsäkerhetsutredningar som hänför sig till projekt och uppdrag som handhas av Försvarsfastigheter samt företagssäkerhetsutredningar som utfärdas av Huvudstaben. Efter ändringen kommer ca en tredjedel av alla personsäkerhetsutredningar som avfattas vid Huvudstaben och alla företagssäkerhetsutredningar att vara avgiftsbelagda.

Inträdet i Nato och prestationsförmågeprojekten har märkbart ökat behovet av i synnerhet omfattande personsäkerhetsutredningar. Antalet ansökningar om omfattande säkerhetsutredningar har nästan tredubblats under tiden mellan 2018 och 2025.

Ny lag stärker det militära kontraspionagets brottsbekämpning

En ny lag om militär disciplin och brottsbekämpning inom Försvarsmakten (SKRTL 89/2025) träd-

Kontraspionagets objekt strävar efter att utnyttja de skarvar som lagstiftningen möjliggör. Bild: Försvarsmakten

de i kraft den 1 december 2025. Den tidigare lagen var från år 2014. Efter att den trätt i kraft hade man gjort många obetydliga ändringar i den, närmast ändringar i anslutning till andra lagstiftningsprojekt. Man lade märke till att det fanns behov av ändringar i den dåvarande lagen och på våren 2019 inleddes arbetet, vars avsikt var att utveckla lagstiftningen.

Enligt lag ansvarar Försvarsmakten för uppgifter som innebär att förhindra, avslöja och utreda brott i alla beredskapslägen. Effektiviteten säkras bäst genom att skapa en fungerande organisation och genom att upprätthålla den redan under normala förhållanden. Att på förhand förhindra och avslöja brott relaterade till mot Finland riktad underrättelseverksamhet som äventyrar det militära försvarets syfte har av tradition ingått i det militära kontraspionagets breda arbetsfält inom Försvarsmakten.

Det militära kontraspionagets uppgift att förhindra och avslöja brott handlar om att förhindra och avslöja brott som riktas mot försvarspolitik, försvarsindustrin samt försvarssystemet. Typiska brottsrekvisit är t.ex. landsförräderibrott, bl.a. landsförräderi och spionage, eller högförräderibrott, såsom högförräderi eller olaglig militär verksamhet. Avsikten är också att förhindra och avslöja verksamhet som äventyrar det militära försvarets syfte, t.ex. organiserad brottslighet, målsättningar som går ut på komma över sekretessbelagd information eller sekretessbelagt material inom Försvarsmakten.

Den nya lagen innehåller ny lagstiftning om allmänna befogenheter som gäller alla brottsbekämpningsuppdrag vid Huvudstaben. I lagen fastställs befogenheter som är nödvändiga för att utföra Huvudstabens lagenliga uppgifter. Sådana är identifiering, avspärning av platser och områden, säkerhetsvisitation samt rätten att använda maktmedel. Befogenheterna är mer begränsade än polisens befogenheter.

Det militära kontraspionagets brottsbekämpning har fått vissa nya befogenheter som i fortsättningen kan användas självständigt. Befogenheterna för hemliga metoder för informationsinhämtning som varit i bruk tidigare förblev oförändrade. I och med den nya lagen får Huvudstaben självständigt ansöka om tillstånd för bl.a. teleavlyssning och teleövervakning hos tingsrätten och genomföra dem själv. Helt nya befogenheter är täckoperationer, datanätsbaserade täckoperationer samt användning av informationskällor.

Regleringen förbättrar också det militära kontraspionagets myndighetssamarbete. I fortsättningen kan också Tullen eller Gränsbevakningsväsendet på samma sätt som polisen bistå Huvudstaben, ifall Huvudstaben inte har befogenhet att utföra den nödvändiga åtgärden under ett brottsbekämpningsuppdrag. Lagen innehåller också ny reglering om att verka inom en annan brottsbekämpningsmyndighets uppgiftsområde.

Den nya marktaktiska ledningen för Natos nordliga område (Multi-Corps Land Component Command, MCLCC) invigdes i S:t Michel 3.10.2025. Flaggorna för Nato och de länder som inlett arbetet i MCLCC:s kärngrupp hissades. Bild: Försvarsmakten

Också regleringen som gäller övervakning effektiviserar, eftersom underrättelsetillsynsombudsmannen i fortsättningen också övervakar det militära kontraspionagets användning av befogenheter inom brottsbekämpning.

Tillämpning av lagen om militär underrättelseverksamhet och utvecklingsbehov

De militära underrättelsemyndigheterna har i snart sex års tid haft möjlighet att skaffa sig erfarenhet av att tillämpa den militära underrättelseverksamhetslagen och detta har gett dem synpunkter på vilka utvecklingsbehov som finns. Lagen skulle ställvis behöva göras klarare. Å andra sidan finns det skäl att granska, hur stadgandena i lagen på bästa sätt kunde förbättra den militära underrättelseverksamhetens förmåga att fullgöra dess lagstadgade uppgift. Med detta hänvisas till ett behov att utreda huruvida man borde utvidga den militära underrättelsemyndighetens befogenheter.

Ett föremål för övervägande är att bedöma det förbud mot att rikta underrättelseverksamhet mot ett utrymme som används för boende av permanent natur som finns i lagen om militär underrättelseverksamhet. Ifall t.ex. utländska underrättelseofficerare möts i en bostad, kan underrättelseverksamheten inte genom underrättelsemetoder avlyssna samtal som underrättelseofficerarna för i bostaden. Det juridiska nuläget kunde i fråga om detta karakteriseras som ett

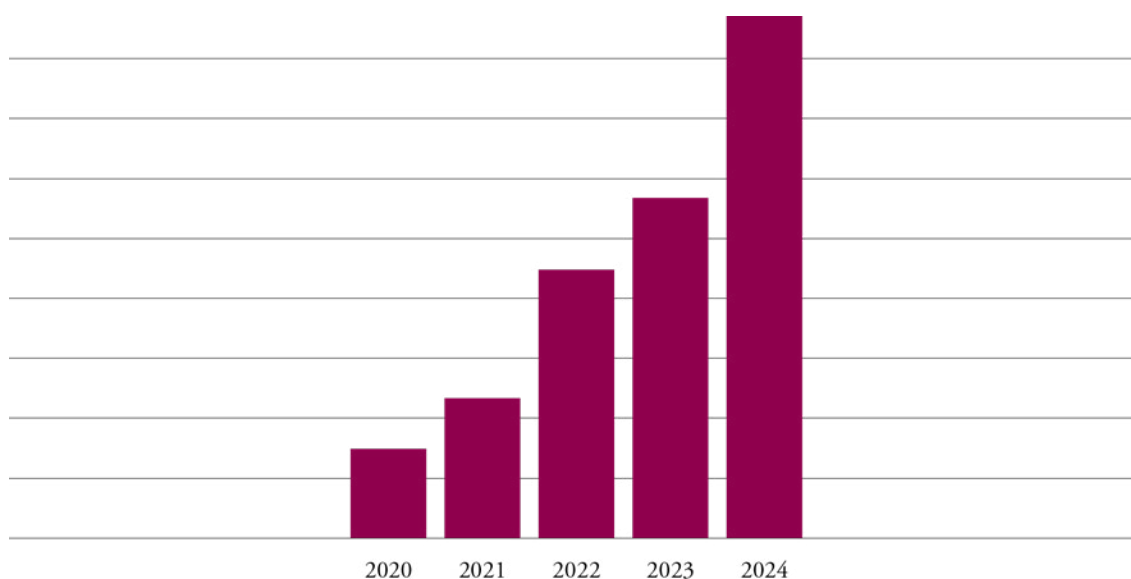
betydande hinder för en heltäckande informationsinhämtning om föremålen för den militära underrättelseverksamheten. Hemfrid är en grundläggande rättighet för var och en som tryggas av grundlagen. Till följd av detta är det inte en självklarhet att rikta en underrättelseåtgärd mot hem och ska inte heller vara det. För att utreda denna grundlagsfråga har justitieministeriet tillsatt en arbetsgrupp. Den har i uppgift att bedöma vilka ändringar som borde göras i grundlagen, så att den militära underrättelsemyndigheten kunde få befogenheter att inhämta information i ett utrymme som används för boende av permanent natur.

Utsikter för den närmaste framtiden

Finlands position som granne till Ryssland framhäver den militära underrättelseverksamhetens betydelse för att kartlägga och analysera regionala och globala hot. Underrättelseverksamhet innebär inte enbart att förutse militära hot. Cyberhot, utvecklingen av olika former av bredspektrig påverkan och missbruk av information utgör hot, som kan eskalera snabbt och som har en bred inverkan på den nationella säkerheten.

Finland verkar inte heller enbart på egen hand, utan som en del av en omfattande västlig försvarsallians, vilket betonar underrättelseverksamhetens betydelse för att kunna förhindra regionala konflikter och reagera snabbt på krissituationer. Den information som

Beslut om användning av underrättelsemetoder under åren 2020-2024

den militära underrättelseverksamheten producerar är helt central, då man förutser och försöker förhindra regionala konflikter, innan de eskalerar till ett större krig.

Aktuella frågor för den militära underrättelseverksamheten inom den närmaste framtiden är att organisera underrättelsestöd för den Natonärvaro, som ska placeras i Finland. Det handlar exempelvis om den nya marktaktiska ledningen för Natos nordliga område (Multi-Corps Land Component Command, MCLCC) i S:t Michel samt Natos framskjutna markstyrkor (Forward Land Forces, FLF) i norra Finland.

Förutom Försvarsmaktens högsta lednings och statsledningens informationsbehov, måste den militära underrättelsen ha förmåga att tillfredsställa de behov av underrättelseinformation som de stridande trupperna på olika ledningsnivåer har. Användningen av Försvarsmaktens allt mer långräckviddiga vapen förutsätter också aktuell och noggrann underrättelseinformation. På samma sätt måste man ha beredskap att skapa en fiendelägesbild och bedöma fiendens avsikter på stridsfältet, eftersom underrättelsesystemet utgör de stridande truppernas ögon. Den militära underrättelseverksamheten måste också ha förmåga att ständigt utveckla nya metoder och tekniker, för att kunna skilja väsentliga uppgifter från massan och agera effektivt och vid rätt tidpunkt.

Olika dataflöden, såsom sociala medier, satellitbilder, innehåll som skapats med artificiell intelligens och cyberattacker, gör inhämtningen av information och analysen av den allt mer utmanande. Med hjälp av artificiell intelligens kan man dock analysera stora textmassor och hitta trender eller avvikelser som, ifall man använder traditionella metoder kunde förbli oupptäckta. Detta möjliggör snabbare reaktioner och framförhållning, vilket är speciellt viktigt i en utmanande verksamhetsmiljö.

I ett demokratiskt och öppet samhälle betyder utvecklingen av militär underrättelseverksamhet även öppen forskning och debatt. I Finland håller den vetenskapliga underrättelseforskningen på att utvecklas till en ansedd forskningsgren, vars resultat för sin del ger näring åt att utveckla också underrättelseverksamheten, så att den tjänar den nationella säkerhetens behov. Samtidigt skapar forskningen en grund för att från en vetenskaplig utgångspunkt diskutera sansat om underrättelseverksamheten som fenomen även i en bredare kontext i samhället.

Den militära underrättelsen arbetar ständigt och outtröttligt för Finlands och finländarnas säkerhet. Det ständiga utvecklingsarbetet garanterar att den är beredd att svara på de mångfasetterade utmaningarna och hoten såväl i nuläget som framöver.

Tungt raketkastarsystem M270 MRLS på Rovajärvi övningsområde under övningen Lightning Strike 23. Även de brittiska och amerikanska trupperna använde samma raketkastarsystem under övningen. Den militära underrättelsen har en central roll i att möjliggöra eld användning med lång räckvidd. Bild: Försvarsmakten

